

אמר להם הממונה

פרק שלישי יומא

לו.

מסורת הש"ס

(א) זכרים כ., (ב) [תוספתא]
מנחות פ"י ה"ג, (ג) מנחות
נב., (ד) [לקמן מנ.:],
(ה) נס"א: חלף, (ו) [דברים כו:],
(ז) "ל" [יבמות פ' הערל דף
ע"ג.],

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אפילו מונח רבי
השואר רבי אדר' יוסי רבי
יהודה מוסק' (ב) ויש ועל
עולה עון לקט שכחה ופאה
(ומתער) עני חל"מ ור"ש
(ש"י) לא נקט ריה' (א) וי"א
ד"ה מ' שמעת כו' בין
האולם למונח קשדושי דתק
בממני ר' אור' (ד) ד"ה א' אר
בין האולם כו' שמן המונח
למונח (א) שמו צפרן
מוצב: ד"ה השאר ר' אפר
כו' קא אמרי וזי אפשי
דריב' דמסוק' אמ: (ו) ד"ה
אין הכי כו' נוקמיה בחלק
כמוי של ב' העזרה:

רבינו חננאל

מגניחין ולא ק"י יוסי דנטיא
 רששת אותו על ירך המזבח
 ויהיה צופה המזבח
 הקשר בשחיטת קדשי קדשים
 חסר צפוני דע כותל דער
 צפוני כנגד כל המזבח דברי
 ר' יוסי ב"ר יהודה. ר'
 הלעזר ב"ר שמעון מוסף
 כלפי המזבח א"ר כי האולם
 ולמזבח. ר' מוסף מקצה
 המזבח ולחץ כ"ב אמה,
 והם מקום דריסת הכהנים
 אלה ומקום ר' אמה.
 רגלי ישראל י[א] אמה.
 נמצאת לר' יוסי ב"ר יהודה
 צפון לר' אמה כלבד אמה
 ארץ המזבח. ולר' אלא
 ב"ר שמעון נ"ד אמה. הנה
 משנתנו אינה לר' יוסי ב"ר
 יהודה. דלא ליה לר' אמה
 כשר לשחיטה אלא כנגד
 המזבח כלבד. וימנין קת'
 שחיטת הפר בין האולם
 ולמזבח. לר' נמי ליתא, דהא
 אפילו מנגד המזבח ולחץ,
 ונמצא לר' אמה בשחיטה
 ע"ז אמה, והוא מכותל מדרחי
 דע כותל ההיכל וקוממה
 בכל תעודה. ואמר אלא
 מחני ראב"ש לקוממה בין
 מזבח לכותל העזרה. ולר' אמה
 חלף הצוק הורה. אלא דבר
 קרבו שחטו קרוב להיכל,
 י"פ שכן גדול חלישת
 י"פ בו, אינו יכול לרבו
 דבר הפר מרחוק. כך לרבי
 אצ"פ שכל העזרה כולה
 כשר א"פ, והוא שחט חלישה
 דחקו דלר' קרבו. מקום
 בית החולותין על ט"ז
 שהאולם עורף מפה ומפה
 על החליו ורחבוליו ותאיו
 תלוי והמזבחי וכו'.

ב'מ' מאן שמעט ליה דאמר זין אונס ולמוצח. קרוי לפון לשחיטת קדש
קדשים מחיי פחה היכל ולפון זין האונס ולמוצח (א) דמגן צמתני'
ופרו היה עומד בין האונס ולמוצח ותנן בפרק דלקמן (דף מא:)
שבמקום שזדי שחמו דקטני באו לא אלל פרו שניה וסמך שתי ידיו
כ'ו' שחמו וקיבל בצמזר כ'ו' ט' וינגד

גמ' מאן שמעת ל' דאמר בין האולם ולמזבח צפון רבי אלעזר ברבי שמעון היא דתניא ⁽⁶⁾ איהו צפון מקור של מזבח צפוני ועד כותל העזרה וכנגד כל המזבח כולו צפון דברי ר' יוסי בר' יהודה ר' אלעזר בר"ש מוסיף אף בין האולם ולמזבח "רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ואף מקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול לימא רבי אלעזר ברבי שמעון היא ולא רבי אפילו תימא רבי ⁽⁶⁾ ורבי השתא אדרבי יוסי ברבי יהודה מוסיף אדרבי אלעזר ברבי שמעון לא מוסיף אנן הכי קא אמרינן אי רבי היא נוקמיה בכולה עזרה אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון היא ונוקמיה בין מזבח ולכותל אלא מאי אית לך למימר משום חולשא דכהן גדול לרבי נמי משום חולשא דכהן גדול: ראשו לדרום ופניו למערב: היכי משכחת לה אמר רב בעוקם את ראשו ונוקמיה להדיא אמר אביי גזירה שמא ירביץ גללים תנו רבנן ⁽⁷⁾ כיצד סומך הזבח עומד בצפון ופניו למערב והסומך עומד במזרח ופניו למערב ומניה שתי ידיו בין שתי קרנות של זבח ⁽⁸⁾ ובלבד שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הזבח ומתורה על חמאת עון חמאת ועל אשם עון אשם ועל עולה עון לקט שכחה ופאה ⁽⁹⁾ ומעשר עני דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר יאין עולה באה אלא על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה במאי קא מיפלגי אמר ר' ירמיה בלאו

הוא דמוסיק' לה אצל דרבי אלעזר לית ליה אפשר נומר כן המרוחק
כשר והמקורב פסול: **אנן הכי קאמרינן**. כלומר הא ודאי פשיטא
לן דרבי נמי אית ליה בין האולם ולמוצה צפון והאי דקא אמרי
דמכשיר כל צפון העזרה דאי כרבי' למה לי לקרוביה לבין האולם
אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון נוקמיה בין כותל מוצה לפוני
ממש התם הוא: אלא מאי אית לך למימר. אחאי מקרב ליה
מרחוק: **לרבי נמי** א"ע דכל עזרה כשרה בצפון שלה מקרב
ופניו להכי: **שם ריבין גללים**. ובגאי' הוא להראות בית הריעי'
נמצא וזכו שלא כנגד המוצה שאינו מושכו לצד דרום כל אורך
סמיכת קדשי קדשים: **עומד בצפון**. שקדשי קדשים טעונין צפון
אחריו למזרח: **עון חטאת**. אותו חטא שהוא מביא עליו: **ועל עול**
דמנחות (פ"ג) ולא גרסינן דה מעשר עני דהא יש לו וידיו וגם נתמיו
משה (י' **רבי עקיבא אומר אין עולה בזה כו'**). טעמא מפרש בתו
אמר אם על לא מעשה הרי על תעשה שניתן לעשה.

תום'

מאן שמעת לה ביה **דאורייתא** מיליבה **פגור**. (דומקין) מתקוס שחשש פגור, דמלגה מחייב פחמשה [ד] וסמן וסמן
 במקום שחשש, **אלא** מאי ידך גלליה. (אמר) **פגור** שחשש **דברא**, ואלץ מקומיה **כן** (אולם) (כחל) למלך במקום
 שחל למשוער. **סמן** שמעת שמה ידך גלליה. (אמר) **פגור** שחשש **דברא** חוצין. **פגור** [ד] סמך ליה מקום שחשש דסמך דו
 על האם חל על דו, **כד** ור, **כד** דבר שחשש, ונמיתין **מן** חוצין (אמר) **פגור**. (אמר) **פגור** חל על חצי דו, ממלך
 דמלך שחשש ידך, ודדי **מן** שחשש **פגור** שחשש **פחמשה** [ד] וסמן דו על האם חל על דו, לרבות **כן** ידך הספירס
 למקמה. **על** עירקה **כן** שחשש **פחמשה**, שחל **לחל** ידו. **פגור** כקורטוב ופחמשה (מחמס"ח) [ד] אלא **פחמשה** משבש (שני
 ועין) **לש** ידו **מן** וממיל **לח** על **פחמשה** שחל **לח** ידו **לחמס** ואלמנה **על** משבש **שני**. **פחמשה** **לח** חל **לח** דרעין **פחמשה**

וְנוֹקְמִיָּה בֶּן הַמּוֹזָב וְלִמְזָבָה. תימה מאי קס"ד דהמקשה דקאמר
לימא דלא כרבי כיון דלר"א בר"ש נמי קשה נוקמיה
בין המוצה כולו ויש לומר דס"ד דשולמא לר"א בר"ש כיון דעל ידך
המוצה הוי מקום נגסין ועצמות ושולחנות לא מוקמי ליה הכס שאין
לשם מקום פניו כולי האי ועוד שמה
ירבין גללים ואכל המוצה גנאי הוא
אכל לר' נוקמיה רחוק משם אכל
הפסח ומכל מקום מהדר ליה דעפי
הסה עדיפא לך אוקמיה אכל המוצה
מלקצו כל לא להיכל אלא משום
חולשא דכהן גדול:

ומעשר עני. לא ידענא אמה
לא גרס ליה רש"י דאף
על גב דבמוספתא דמנחות ליתא
לילמא דבייתא אחרייתא היא ואי
מוסוס דיש לו וידוי כדכתיב וגם
נתתיו ללוי לגר וגו' ומ"מ כיון דאין
לו וידוי צפני עצמו אלא אגב מעשר
שני כמו תרומה דאין מתודה עליה
צפני עצמה כדתנן במסכת ביכורים
(פ' ב' משנה ב') ומייתי לה בפרק
(ה' הוצא דף נג) ובמסכת מעשר שני
(פ"ה משנה י') תנא וגם נתתיו לרצות
את התרומה וכו' להכי מתודה גמי
עון מעשר עני על העולה ועוד
דירוי דהתם היינו כשעשה כדן והכא
מתודה עון מעשר עני:

ע"ש עשה וע"ל לא תעשה שניתק
אע"פ. לא ידענא אמאי לא
קא חשיב כל לאוי דלא לקו עלייהו
כגון לאו שבכללות ולאו שאין בו
מעשה וגרלה לו מדכתיב (ויקרא כ)
וגרלה לו משמע שיש לו תקנה ורצוי
במקום אחר והיינו עשה שצדו לתקן
לעשות סוכה ותפילין וכיוצא בהן ואם
עבר יום או יומים עולה מכפרת עליו
וכן לא תעשה היתק לעשה וכן על
חייבי מיתות ועל חייבי כריתות וחייבי
לאוין חמורין היתה מכפרת אלא שיש
אלהי הני אין להם רצוי ותקנה במקור' אחר:
לאו

ג' ליתא דלא כרבי הכי קשיא לן דחננא דמתינתין לית ליה דרבי
למזבח ונקמיה בחלק זמני ^א דכל העושה בחזה מקום שיריה:
ובוטל עורה לפניהם. דהא כלולי עולמא עיקר אפון דירך המזבח
י' האי: **משום חולשא דכחן.** שלא יכבד עליו משוי מזרח הדס
לגד הפתח משום חולשא דכחן: **ועומקיה נדיא.** אחריו למזבח
לז' לגד המזבח והכי שפיר טפי להיות זכור ונצור ורשאו לדרוס
וצר אלא שיהא מקצת גופו צין האולם ולמזבח: **ליד שומך.** כל
ופניה למערב. ואחריו למזבח: **והסומך.** הצעלים: **עומד במזרח.**
ועון לקט שכהן ופאה. שאין להן ידיו. הכי גרסינן לה בתוספתא
^א ו' זה מעשר ראשון ליתום ולאלמנה זה מעשר עני (מעשר שני פ"ה)
ותא' על מה עולה בזה אם על כריתות ומיתות ד"ד חרין עושנן
ה אלא על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה שאין לוקין עליו:
בבבא

(שם) אלא מאי ר"א בר"ש היא. ומסו דלא מ
לשימט חטאת ממנטי ליה להסם. אחי תקשה נך דהו מי לאוקמי מקיר מונח כפיו עד כותל
(שם) אלא מאי אית לך למימר. עליה משום חולשא דכוון גדול. שכל עבודת של
ליה להסם לפי שהוא צריך להכניס דמו להיכל ולהכות ולא יבדל עליו משוי המזרח והסם (שם). לר

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

בזג א מ״י פ״ה מהל' צית
הצחירה הל' טז:
בזד ב ג מ״י פ״ג מהל'
מעשה הקרצנות הלכה
יד:
ד [מ״י] שס הלכה יג]:

מזוסף רע"י

מאן שמינת לא צפון.
 פון די הארולד לומבארד צאפן.
 דקמיע (קומן מג): שטער
 קעגן מירקעס זאל דער מוסק
 יודוד מירן, זאלמאן פון האלס
 וועגטע פארן און שטימט
 דקמיעס אהרן פון שטאל
 (א. ברויטש ב): ובענדל גען
 האלומבארד. בענד פארן, וואו מן
 וועגטע וואלסען אלץ דער מוסק
 וואלסען דער מערב, וואלסען
 שטאל חלק היסטעריע אפמאל נא.
 בער און שטימט מעמאל,
 דעבען אלץ פון חנוכה וואלסען
 אהרן פון די הארולד
 (ו.ס.ו).
 שווארץ מערבוו
 מומט, ובענד שווארץ חתול
 פארן אלץ שטאל, אלץ דער מוסק
 נעכטן לערנען אלץ בער און שטימט
 דקמיעס וואלסען
 וואלסען פארן דערקסעס
 וועסטן, י"א אהרן
 פארן שטימט
 וועסטן וואלסען י"א אהרן
 המוסק פארן דערקסעס

[illegible]